

2023 SONU İTİBARI İLE YAPILACAK SON KONTROLLER

2023 takvim döneminin sonuna gelmiş bulunmaktayız. 31.12.2023 tarihi itibariyle çıkarılacak mali tablolar nedeni ile Aralık ayı içinde yapılması gerekenler konu başlıkları halinde özet olarak aşağıda verilmiştir.

1. Şüpheli Hale Gelmiş Alacaklara karşılık ayırabilmek için Mahkeme veya İcra Takibine 2023 Takvim Döneminde başvurulması gerekiyor. Ticari faaliyet sonucunda ortaya çıkan bir alacak için şüpheli hale geldiği dönemde karşılık ayrılabilir. Daha açık bir ifade ile 2023 yılında mahkeme veya icra takibine başlanmış bir alacak için dönemsellik ilkesine göre 2023 yılında karşılık ayrılarak kurum kazancından indirim konusu yapılabilir. (İcra takibine başlanması gibi sadece girişimde bulunulup, ısrarlı takip edilmemesi durumu vergi uygulamacıları tarafından yeterli görülmemekte, alacakların tahsili için gerekli tüm başvuruların yapılması, alacak şansı yok ise haciz varakasının alınması gibi işlemlerde aranmaktadır.)
2. 2023 Yasal defterlerin işlem ve sayfa yeterliliği konusunda gerekli kontrollerin yapılması gerekir. Yapılan kontrolde defterlerin yetersiz kalması durumu varsa, Aralık ayı içinde ek defter tasdiki yaptırılmalıdır.
3. 01.01.2023 tarihi itibariyle zorunlu olarak e-fatura, e-arşiv fatura ve e-defter kapsamına dâhil olma durum varsa, Mali Mühür bir an önce temini, gerekli başvuruların yapılması, bilgi sisteminin bu kapsamı yenilenmesi(Konuyu İlişkin 19.06.23 tarih S2323 nolu sirkülerimizde açıklamalar yapılmıştır.),
4. Kurumun envanter çalışması için gerekli organizasyon ve görevlendirmenin yapılması işlemlerin güvenilirliği konusunda önemlidir. Kurumun stokları ile aktif değerlerin fiili ve kaydi olarak uyum denetiminin yapılması, ortaya farklar çıkıyor ise nedenlerinin araştırılması gerekir.
5. 2023 sonu kasa ve ortaklar cari hesaplarının kontrol edilmesi, mutabakatların yapılması ve güncellenmesi, **ortağın borçlu olduğu durumlarda adet yürütülmesi**,
6. Dövizli çalışan ve kapanmış faturalarla ilgili cari hesaplara ait kur farklarının hesaplanması ve lehe oluşan **kur farkları için faturaların düzenlemesi**, KDV nin iç yüzde ile hesaplanması, (7161 sayılı Kanunla KDV Kanununun 24/c maddesine “kur farkı” ibaresi eklenmiş ve KDV hesaplama zorunluğu ortaya çıkmıştır. Yürürlük tarihi 19.01.2019) ,
7. Yıl içinde ödemesi yapılan ancak faturası henüz temin edilememiş olan mal ve hizmet alışlarına ait faturaların temin edilmesi(örn, elektrik, su, telefon, avans hesaplarında bakiyesi bulunan tutarların, vb.),

8. TTK. ‘ nun 376. Maddesi kapsamında özvarlık kontrolü yapılarak alınabilecek tedbirler konusunda çalışmalar yapılabilir.
 - a. Özvarlık hesaplarının enflasyon muhasebesi kapsamında değerlendirilmesi
 - b. Özvarlık hesaplarının finansman kısıtlaması konusunda değerlendirilmesi
 - c. Özvarlık hesaplarının örtülü sermaye konusunda değerlendirilmesi
9. TTK(397. ve 398. Maddeleri) kapsamında bağımsız denetime tabi olma durumunun değerlendirilmesi; 6434 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile genel olarak belirlenen eşikler;
 - a. Aktif toplamı: 75 milyon lira.
 - b. Yıllık net satış hasılatı: 150 milyon lira.
 - c. Çalışan sayısı: 150 kişi.

Yukarıda yer alan üç ölçütten en az ikisinin eşik değerlerini art arda iki hesap döneminde aşanlar TTK kapsamında bağımsız denetim yaptırmak zorundalar. İşletmelerin organizasyon ve tabi olduğu kurumlar bazında bağımsız denetim hususları ilgili kararda ayrıntılı olarak belirlenmiştir.

2022 ve 2021 yılında bu şartları taşıyan işletmelerin bu ay sonuna kadar genel kurul kararlarının almaları gerekmektedir.

SAYGILARIMIZLA,...

Not; Dönem sonu işlemlerine ilişkin çalışmamız, Ocak/2024 döneminde yayımlanacaktır.